

Procesni i algoritamski aspekti obračuna plaće

Tome, Andreja

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:211:666246>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported](#) / [Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-31**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Andreja Tome

**PROCESNI I ALGORITAMSKI ASPEKTI
OBRAČUNA PLAĆE**

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Andreja Tome

Matični broj: 45247/16-R

Studij: Primjena informacijske tehnologije u poslovanju

PROCESNI I ALGORITAMSKI ASPEKTI OBRAČUNA PLAĆE

ZAVRŠNI RAD

Mentor

Izv. prof. dr. sc. Igor Pihir

Varaždin, veljača 2022.

Andreja Tome

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autorica potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Ovaj rad je baziran na procesnim i algoritamskim aspektima obračuna plaće. Dakle, tema je sami proces obračuna, kako je do obračuna plaće došlo, koji su sve dokumenti potrebni da bi se napravio obračun te naposljetku koji su izračuni potrebni sa pripadajućim stopama i koeficijentima da bi se došlo do konačnog iznosa neto plaće te ukupnih bruto II troškova plaće za poslodavca. U prvom poglavlju „Pojmovno određenje plaće“ bit će razjašnjeni osnovni pojmovi poput definicije plaće, kako se plaća klasificira, određuje i slično. U sljedećem poglavlju fokus je na pojmovima koji se tiču samog obračuna plaće, dakle koji su elementi plaće, razlika između bruto i neto plaće, te doprinosi i porezi vezani uz plaće. U posljednja dva poglavlja bit će razjašnjeni algoritamski aspekti obračuna te kratki opis procesa koji će se pobliže objasniti kroz praktični rad primjera obračuna plaće.

Ključne riječi: plaća, obračun, procesni aspekti, algoritamski aspekti, bruto plaća, neto plaća, radnik, zaposlenik

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Metode i tehnike rada	2
3. Pojmovno određenje obračuna plaće	3
3.1. Pojam plaće	3
3.2. Klasifikacija plaće.....	4
3.3. Način određivanja plaće.....	6
3.4. Iznos plaće.....	6
3.5. Dokumenti pri obračunu i isplati plaće.....	7
4. Obračun plaća i troškovi rada	14
4.1. Elementi plaće	14
4.2. Bruto i neto plaća	14
4.3. Doprinosi vezani uz plaće	15
4.3.1. Obvezni doprinosi iz plaće	16
4.3.2. Obvezni doprinosi na plaću	16
4.4. Porezi iz plaće	17
4.4.1. Osobni odbitak	17
4.4.2. Obračun poreza.....	18
4.4.3. Obračun prireza.....	18
5. Procesni i algoritamski aspekti obračuna plaće	20
5.1. Procesni aspekti obračuna plaće	20
5.2. Algoritamski aspekti obračuna plaće	22
6. Praktični rad: Procesni model obračuna plaće	25
7. Zaključak.....	33
Popis literature	34
Popis slika	37
Popis tablica.....	38

1. Uvod

Tema ovog završnog rada su procesni i algoritamski aspekti obračuna plaće. Plaća je glavni predmet svakog rada, najveća motivacija svakog zaposlenika jer omogućuje zadovoljenje potreba za životnu egzistenciju što uključuje stambeni prostor, hranu, režije – sve ono što je potrebno da bi jedna osoba imala dostojanstven život prilagođen vlastitim potrebama i željama. Pojam „plaća“ sadrži mnogo aspekata koji su potrebni da bi se došlo do određenog iznosa plaće. Upravo to će se kroz ovaj rad razmatrati – koji su aspekti potrebni i kako uopće dolazi do obračuna plaće.

Prva tema ovog rada je pojmovno određivanje plaće. Što uopće jest plaća, kako plaće klasificiramo (plaćanje po komadu, po vremenu po doprinosu), na koji način se plaća određuje (zakonom, ugovorom, pravilnikom...), kojim čimbenicima se određuje iznos plaće, te koji su dokumenti potrebni kada se radi obračun plaće (nalozi, platne liste...).

Nakon detaljnije razrade pojma plaće i što ona sve predstavlja, prelazi se na sami obračun plaće i troškove rada. U ovom poglavlju objašnjeni su elementi plaće, razlika između bruto i neto plaće, zatim doprinosi vezani uz plaće što uključuje obvezne doprinose iz plaće i obvezne doprinose na plaću te naposljetku koji su sve porezi iz plaće što sadrži, osobni odbitak, obračun poreza i obračun prireza.

Zatim je razrađen proces obračuna, što se sve događa kako bi do obračuna plaće došlo te kako se rade pojedini izračuni kojima se dolazi do konačnog iznosa plaće.

Rad je potkrijepljen praktičnim radom u kojem se na primjeru pokazalo kako se dolazi do obračuna plaće. Obračun plaće napravljen je u aplikaciji Synesis koju mnogi koriste u svom poslovanju.

2. Metode i tehnike rada

U ovom radu je objašnjen proces obračuna plaće. Najprije su pojašnjeni svi pojmovi koji se odnose na plaće i obračun. Rad je započet pojmovnim određenjem plaće što se odnosi na pojam plaće, zatim čime je visina plaće određena, kako se plaća klasificira, koji su dokumenti potrebni pri obračunu plaće i slično. Sljedeće poglavlje odnosi se na obračun plaće i sve ono što je bitno znati kad se radi obračun. To uključuje poznavanje razlike između bruto plaće i neto plaće, odnosno kako od bruto plaće nastane neto plaća i što to predstavlja za radnika, a što za poslodavca. Zatim je bitno razumjeti razliku između doprinosa iz plaće i doprinosa na plaću te kako obračunati porez iz plaće. Prilikom obrade ovih teorijskih poglavlja korišteni su razni članci pronađeni na internetu, zakoni, pravilnici, uredbe, službene stranice Porezne uprave i priručnici za računovođe. Zakoni koji se spominju u radu su sljedeći:

- Zakon o radu
- Zakon o minimalnoj plaći
- Zakon o doprinosima
- Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja
- Zakon o porezu na dohodak
- Zakon o lokalnim porezima

Posebna pozornost stavljena je na to da svi podatci budu ažurni i da se odnose na tekuću godinu.

U praktičnom dijelu rada napravljen je obračun plaće u programu Synesis. (Pupilla d.o.o., 2021.) Synesis je program podijeljen na više modula koji su međusobno neovisni, a uvelike olakšavaju korisniku snalaženje unutar programa. Synesis je poznati i široko korišteni program te je zato odlučeno baš u tom programu napraviti primjer obračuna plaće. Za potrebe ovoga rada instalirana je probna verzija programa te su proučeni video materijali o korištenju programa. Zatim je napravljen jednostavan obračun plaće, podaci o zaposleniku su izmišljeni, a poslodavac je obrt koji postoji u stvarnosti te su zato pojedini dijelovi prekriveni radi zaštite podataka. Prilikom obračuna plaće rađene su snimke zaslona koje su zatim u radu još dodatno objašnjene u koracima.

3. Pojmovno određenje obračuna plaće

Može se reći da postoje dvije različite, međutim međusobno povezane perspektive glede plaća. Jedna perspektiva odnosi se na stranu zaposlenika, a druga na stranu poslodavca. Iz perspektive zaposlenika, plaća predstavlja novčani izvor sredstava za život, opskrba svojih potreba i potreba svoje obitelji. Zaposlenik, naravno, teži što većim primanjima kako bi imao dostojanstven život i zadovoljio svoje potrebe. S gledišta poslodavca, plaća je trošak koji umanjuje njegov prihod te je u interesu poslodavca da trošak plaće bude što manji.

U ovom poglavlju razjasnit će se sami pojam plaće, zatim klasifikacija plaće, način određivanja plaće, iznos plaće te koji su dokumenti potrebni pri obračunu i isplati plaće.

3.1. Pojam plaće

Plaća se može definirati kao: „novčani iznos koji se mjesečno isplaćuje zaposlenima kao naknada za uloženi rad u poslovnom procesu.“ Zemlje koje imaju razvijeniju ekonomiju razlikuju plaće državnih službenika od nadnica radnika koje se uglavnom isplaćuju tjedno. U Republici Hrvatskoj svaka osoba koja je u radnom odnosu dobiva svoju plaću bez obzira na to u kojem sektoru rade. (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Prema Ministarstvu financija, odnosno službenim stranicama Porezne uprave, plaćom se smatraju:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos
2. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit
3. primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima
4. primici (plaća) članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama
5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rada I. skupine, prema posebnom propisu (Ministarstvo financija - Porezna uprava , 2020.)

Plaća se sastoji od osnovne plaće (osnovica, nepromjenjiv dio plaće) i dodataka na osnovnu plaću, koji su navedeni dolje.

Osnovna plaća isplaćuje se za puno radno vrijeme i normalan učinak. To je iznos novca koji zaposlenik zarađuje redovito, prije primjene bilo kakvih promjena, odnosno, dodataka ili odbitaka. Navedeni dodaci ili odbici na osnovnu plaću mogu imati značajan utjecaj na visinu

plaće jer se iz osnovne plaće izvode ostala prava poput zdravstvenog i mirovinskog osiguranja. Izračun osnovne plaće se dobije kada se pomnoži osnovica za izračun plaće sa koeficijentom složenosti poslova radnog mjesta. (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Dodaci na plaću mogu biti:

- dodatak za radni staž
- dodatak za prekovremeni rad
- dodatak za otežane uvjete rada
- dodatak za rad u smjenama
- dodatak za rad nedjeljom i praznicima
- dodatak za noćni rad i sl.

Gore navedeni dodaci su temeljeni na zakonskim propisima, no osim njih poslodavac može povisiti plaću zaposleniku i na druge načine poput razno raznih bonusa, dodataka iz podjele dobiti, dodataka za racionalizaciju u poslovanju i drugo. (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Dodaci na plaću nisu osnovna plaća zaposlenika iako znatno utječu na visinu plaće. Dodaci na plaću bi, prilikom izračuna visine bolovanja ili mirovine, trebali biti dio osnovne plaće ako se i na te dodatke plaćaju obvezni zdravstveni i mirovinski doprinosi. Neki dodaci na plaću poput putnih troškova i božićnice se često prikazuju kao sastavni dio plaće zaposlenika, no ipak nisu plaća, stoga se pribrojavaju kao temelj izračuna ostalih izvedenih prava iz radnog odnosa. U stvarnosti poslodavci te dodatke predstavljaju kao plaću čime zapravo samo preuveličavaju plaću svojih zaposlenika. (Glas Koncila, 2019)

Plaća je zaposleniku osnovna motivacija za rad te što je plaća veća zaposlenik je zadovoljniji na svom radnom mjestu i ujedno ostvaruje i veći učinak što je bitno poslodavcu. Postoji još mnogo faktora koji utječu na visinu plaće zaposlenika

3.2. Klasifikacija plaće

Klasifikacija plaće odnosi se na to po čemu je radnik plaćen. To može biti količina posla koji je radnik napravio, sati provedeni na radnom mjestu i doprinos, odnosno stimulacija. Dakle, s obzirom na način utvrđivanja, plaća se klasificira na sljedeći način:

- po komadu
- po vremenu
- prema doprinosu

Plaćanje po komadu temelji se na količini proizvoda koje je radnik proizveo u nekoj jedinici vremena. Takav oblik plaćanja obilježava izravno proporcionalni odnos između učinka i plaće. Plaćanje po komadu ima dva osnovna oblika, a to su:

- komadni akord
- vremenski akord

Izračun plaće kod komadnog akorda dobiva se umnoškom ostvarene količine i novčanog iznosa za svaku pojedinu jedinicu proizvoda, dok se izračun plaće kod vremenskog akorda dobiva umnoškom novčanog iznosa po jedinici radnog vremena, zatim ostvarenog broja jedinica radnog vremena te faktora uspješnosti. Faktor uspješnosti dobije se iz odnosa standardnoga i stvarno utrošenog radnog vremena. (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Dakle, plaćanje po komadu odnosi se na to koliko je radnik čega proizveo, odnosno plaćen je po količini proizvedenih proizvoda. Neka se uzme za primjer radnik koji radi u proizvodnji olovaka. Ako u 8 sati svog radnog vremena radnik proizvede samo 3 olovke, on će biti plaćen samo za te 3 proizvedene olovke, no ako u par sati proizvede 300 olovaka, on će biti plaćen za tih 300 olovaka, neovisno o vremenu unutar kojega je proizveo određenu količinu olovaka.

Kod **plaćanja po vremenu** situacija je upravo obrnuta. Plaćanje po vremenu odnosi se na broj sati koji je radnik proveo na radnom mjestu. Dakle, ako se uzme isti primjer sa olovkama, ovaj put nije bitno da li je radnik proizveo 3 olovke unutar 8 sati, ili 300 olovaka unutar 3 sata, njegova plaća će biti veća za radno vrijeme od 8 sati, nego za radno vrijeme od 3 sata, iako je ostvario daleko manji učinak. Kod plaćanja po vremenu izračun plaće dobije se umnoškom sati provedenih na radu i satnice, odnosno unaprijed utvrđene vrijednosti posla.

Ovaj način plaćanja spada pod nestimulativne sustave plaćanja, a karakteristike su mu:

- jednostavnost
- fleksibilnost
- mali troškovi upravljanja
- pozitivan utjecaj na kvalitetu rada
- socijalna i fizička sigurnost radnika (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Plaćanje prema doprinosu ne odnosi se niti na vrijeme provedeno na radnom mjestu, niti na količinu proizvedenih proizvoda. Plaćanje prema doprinosu je zapravo stalno povećanje na plaću koje radnik ostvari svojim trudom i radom, a razlikuje se od bonusa koji je jednokratni. Za primjer se može uzeti trgovina odjećom kojoj su glavni proizvod kožne jakne. Za svaku prodanu kožnu jaknu, radnik će dobiti povećanje na plaću, odnosno drugim riječima stimulaciju na plaću.

3.3. Način određivanja plaće

Plaća u Republici Hrvatskoj određuje se Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i pravilnikom, odnosno ugovorom o radu. Zakonom o radu se definiraju temeljne odredbe o plaćama zaposlenih, a kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu se uređuju osnove i mjerila za isplatu plaća. (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Prema Zakonu o radu NN 127/17, članak 90., ako poslodavac zapošljava više od dvadeset radnika, osnove i mjerila za isplatu plaće trebaju biti određeni kolektivnim ugovorom ili pravilnikom (ugovorom) o radu. U slučaju da plaća nije određena utvrđenim propisom ili kolektivnim ugovorom, a iz ugovora o radu se ne mogu iščitati sve potrebne informacije kako bi se odredila plaća, tada je dužnost poslodavca radniku isplatiti primjerenu plaću. Primjerena plaća služi kao zaštita socijalnog statusa radnika koju propisuje država, a predstavlja plaću za jednaki rad koja se isplaćuje redovito. Ako se plaća radnika ne može odrediti na nijedan od gore navedenih načina, tada plaću određuje sud uzimajući u obzir okolnosti tog slučaja. (Zakon.hr NN 93/14, 127/17, 98/19, 2020.a)

Dakle, plaća radnika ne može biti izmišljena, već je potrebno pratiti Zakon i propise, a poslodavac je dužan u roku isplatiti plaću radniku za obavljeni rad.

3.4. Iznos plaće

Vlada Republike Hrvatske je na temelju članka 6. Zakona o minimalnoj plaći donijela Uredbu o visini minimalne plaće za 2022. godinu gdje je naznačeno da iznos minimalne plaće za 2022. godinu iznosi 4.687,50 kuna u bruto iznosu, odnosno 3.750,00 kuna u neto iznosu. (Narodne novine 117/2021, 2021.a)

Prema Zakonu o minimalnoj plaći NN 120/21, članak 3., minimalnom plaćom smatra se „najmanji iznos mjesečne brutoplaće prema složenosti poslova za puno radno vrijeme ugovoren kolektivnim ugovorom čija je primjena proširena sukladno općem propisu o radu“. Minimalna plaća treba biti određena ugovorom, utvrđena ili propisana u brutoiznosu, a zaposlenik nema pravo odreći se prava na isplatu minimalne plaće. Minimalna plaća ne obuhvaća povećanja plaće poput prekovremenog rada, noćnog rada, rada nedjeljom ili blagdanom i slično. (Zakon.hr NN 118/18, 120/21, 2021.b)

Iznos plaće ovisi o:

- složenosti posla
- radnom doprinosu
- tržištu rada

- sindikatima (Hrvatska enciklopedija, 2021)

Složenost posla utvrđuje se raznim sumarnim i analitičkim metodama procjene posla, a ovisi o čimbenicima poput uvjetima rada, fizičkom i psihičkom naporu kojem je zaposlenik izložen, znanju, iskustvu, odgovornosti i slično.

Radni doprinos je drugim riječima uspješnost, odnosno učinak zaposlenika na radu. Na temelju učinka određuje se stimulativni dio plaće, dakle što je veći radni doprinos pojedinog zaposlenika, veća mu je i plaća.

Prema tržištu rada određuju se plaće za pojedina radna mjesta što koristi poduzećima da privuku i zadrže dobre radnike.

Sindikati su udruge radnika koji se zalažu za prava radnika, veće plaće, radno vrijeme i uvjete rada.

3.5. Dokumenti pri obračunu i isplati plaće

Temeljni dokumenti kod isplate plaće su:

- evidencija radnog vremena
- obračunska lista
- JOPPD obrazac
- platna lista ili IP obrazac
- potpisna lista IP1 obrazaca
- nalozi za plaćanje

Tokom mjeseca potrebno je voditi **evidenciju o radnom vremenu** zaposlenika. Evidencija sadrži popis zaposlenika, datum i dan u tjednu te se svakom zaposleniku posebno upisuje koliko je sati taj dan radio, je li bio taj dan slobodan, na godišnjem ili bolovanju. Na kraju evidencije za svakog zaposlenika posebno se računa ukupan fond sati za mjesec za koji se radi obračun, ukupan broj odrađenih sati, bolovanje, godišnji odmor, praznik, prekovremeni sati, rad nedjeljom, rad praznikom i noćni sati.

Obračunska lista radi se na temelju evidencije o radnom vremenu. U obračunsku listu upisuje se datum obračuna, odabere se radnik za kojeg se obračun radi, odabere se razdoblje za koje se radi obračun (na primjer od 1. siječnja do 31. siječnja 2022. godine), koji mjesec je radnik radio (prvi mjesec rada, zadnji mjesec rada ili ostali mjeseci), zatim način isplate, šifra stjecatelja i primitka, datum dospijeca i isplate. Dalje se upisuju ukupni radni sati, upisuje se bolovanje, godišnji odmor i neradni dani, ako ih je bilo. Nakon toga slijedi izračun doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, računa se porez na dohodak i prirez te neto plaća.

Obračunska lista sadrži i godišnji obračun poreza, navode se dodaci i/ili obustave na plaću i na kraju utvrđeni iznos za isplatu plaće sa upisanim bolovanjem, ako ga je bilo, i datumi određeni za isplatu plaće i predaju platne liste radniku.

Nalozima za plaćanje sadrže sve naloge koji su već automatski pripremljeni temeljem prethodnih knjiženja ulaznih računa, obračuna plaća i ostalih osobnih primitaka i obračuna PDV-a. (Minimax HR, 2021.)

Slika 1: Primjer naloga za plaćanje (Izvor: (Minimax HR, 2021.)

Iznad na slici 1 prikazane su sve mogućnosti naloga za plaćanje, a to su:

- Unošenje platnih naloga
- Uređivanje već prethodno pripremljenih naloga
- Pripremu datoteka za prijenos naloga (SEPA) u aplikacije Internet bankarstva
- Ispisivanje HUB 3A naloga
- Brisanje naloga
- Kreiranje naloga za plaćanje obveza prema djelatnicima
- Vraćanje naloga natrag pod neplaćene naloge
- Ispis popisa svih naloga

Nalozima za plaćanje, drugim riječima virmani, ispunjavaju se kada treba napraviti uplatu poreza, prireza i doprinosa na žiro-račune koji su propisani zakonom.

Platna lista ili Obrazac IP1 je „isplatna lista za isplaćenu plaću na kojoj poslodavac mora iskazati sve elemente obračuna, kao i podatke poslodavca i zaposlenika.“ (Isplate.info, 2021.)

Poduzeće d.o.o. Neka ulica 2, HR-10000 ZAGREB OIB: 09010814905 IBAN: HR3924840081102254879 RAIFFEISEN BANK d.d.	Interni broj 0001 JMBG 0902959500219 OIB 74853916713 Individ. olakš. 1,00 / 0,0000 Opća olakš. 4,000,00 Odmor ukup. 29 Odmor korišt. 4 Odmor ostat. 25	Bruto plaća Bruto plaća: 10.000,000 Dostiz. norme: 0,000 Vrijednost boda 0,000
--	---	---

OBRAČUN PLAĆE 2020-07			
Bergant Mario		Broj obračuna 20-P000-000007	Datum obračuna 31.7.2020.
Zagrebačka 56 52100 PULA		Mjesto tr. ODJE 2	Datum isplate 14.8.2020.
		RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. HR722484008321145872	
		RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. HR352484008353322214	

Plaćanja	Salto	Bruto iznos	Olovanja na teret HZZO	Salto	Iznos
REDOVITI RAD	184,00	10.000,00			
STIMULATIVNI DIO		500,00			
UKUPNO		0,00			0,00
Dodaci					Iznos

UKUPNO	Salto	Iznos	UKUPNO	Salto	Iznos
184,00		10.500,00	0,00		0,00
Doprinosi iz plaća	Stopa	Iznos	Odbici		Iznos
MIROVINSKO OSIGURANJE 1. STUP	15,00	1.575,00			
MIROVINSKO OSIGURANJE 2. STUP	5,00	525,00			
UKUPNO		2.100,00	UKUPNO		0,00
Dohodak	Stopa	Iznos	Doprinos na plaće	Stopa	Iznos
POREZ NA DOHODAK (4.100,00)	1,056,00	1.056,00	ZD RAVSTVENO OSIGURANJE	16,50	1.732,50
POREZ NA DOHODAK	24,00	1.056,00	MIROVINSKO BEN. I STUP 14	3,61	379,05
PRIZNA NA POREZ	12,00	126,72	MIROVINSKO BEN. II STUP 14	1,25	131,25
UKUPNO		1.182,72	UKUPNO	21,36	2.242,80
Bruto 2	12.742,80		Dodaci		0,00
Doprinosi na plaće (10.500,00)	2.242,80		Odbici		0,00
Bruto	10.500,00		Naknada		0,00
Doprinosi iz plaća (10.500,00)	2.100,00		Osobni račun		292773
Premije osiguranja	0,00		Zaštićen račun		428955
Dohodak	8.400,00				
Olakšica (1.000 x 1,00 + 2.500 x 0,00):	4.000,00				
Osnovica za porez na dohodak	4.400,00				
Porez na dohodak i prizna na porez	1.182,72				
Neto	7.217,28				

Slika 2: Primjer ispisa platne liste za redoviti rad sa svim doprinosima (Izvor: (Pantheon, 2021.))

Na slici 2 prikazan je primjer ispisa platne liste za redoviti rad sa svim doprinosima.

IP1 obrazac je isprava kojom se provodi ovrha potraživanja radnika, a poslodavac ga je dužan čuvati šest godina. Prema Pravilniku o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine NN 32/2015, članak 2., obvezni sadržaj platne liste je:

1. podaci o poslodavcu:
 - za pravnu osobu: tvrtka, sjedište, OIB i IBAN broj računa
 - za fizičku osobu: ime i prezime, adresa, OIB i IBAN broj računa

2. podaci o radniku: ime i prezime, adresa, OIB, IBAN broj računa i naziv banke
3. razdoblje za koje se plaća isplaćuje
4. podaci o ostvarenim satima rada i ostali podaci o kojima ovisi iznos plaće (Narodne novine 32/2015, 2015.)

Potpisna lista IP1 obrazaca sadrži popis svih radnika, mjesec za koji je rađen obračun, datum te potpis radnika da je primio platnu listu.

Puni naziv **JOPPD obrasca** je izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja. Ovaj obrazac služi za efikasnije prikupljanje podataka poput:

- ostvarenom dohotku fizičkih osoba
- obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak
- obvezi doprinosa (obveznici obračunavanja dužni su obračunati i uplatiti i o tome izvijestiti Poreznu upravu) (Oktaedar d.o.o. , 2013.)

Pomoću JOPPD obrasca svi ti prikupljeni podaci su objedinjeni na jednom mjestu što omogućuje drugih institucijama da se njima koriste. U nastavku, na slikama 3, 4 i 5 prikazano je kako JOPPD obrazac izgleda.

IZVJEŠĆE

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan _____

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA		II.	VRSTA IZVJEŠĆA	
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLACANJA	
1.	Naziv/ime i prezime				
2.	Adresa				
3.	Adresa elektroničke pošte				
4.	OIB				
5.	Oznaka podnositelja				
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE		IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG PREDUJMA POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK				I Z N O S
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava i posebnih vrsti imovine				
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće				
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u određenim okolnostima				
6.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose				
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				

Slika 3 JOPPD obrazac stranica 1 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.))

2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka	
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
5.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VI.3. DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi korisnika mirovina	
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VI.4. DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VII. ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI		
VIII.	NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOSE ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE	
IX.	UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA	
X.	PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM	
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposłiti	
2.	Iznos obračunane naknade	

IZVJEŠĆE SASTAVIO (IME, PREZIME I POTPIS) _____ POTPIS OVLAŠTENE OSOBE OBVEZNIKA PODNOŠENJA _____
POTPIS SLUŽBENIKA PU _____ DATUM PRIMITKA [] [] [] [] [] [] [] [] [] []

Slika 4: JOPPD obrazac stranica 2 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.))

I. OIB podnositelja izvješća		II. Oznaka izvješća				III. Vrsta izvješća													
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta 3. Šifra općine/grada rada	4. OIB osiguratelja/osiguranika	6.1. Oznaka osiguratelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za starije s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osobi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni dodatni sati rada (10. - oduzete sati rada)	11. Iznos primaika (opozivni)	12.1. Doprinosa za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinosa za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinosa za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinosa za mirovinsko osiguranje za starije osiguranjima koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Posredni doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Isplata - uplaćeni doprinosa za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunskog primca na dohodak	15.1. Oznaka neopozivnog primaika	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunski primcaik od osam. rada (plaća)
			6.2. Oznaka primaika/obveze doprinosa	7.2. Obveza posrednog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca ili rada s povećanim radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinosa za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinosa za zdravstveno osiguranje	12.6. Dodatni doprinosa za mirovinsko osiguranje	12.8. Posredni doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Isplata	13.3. Dohodak	13.5. Postotak osnove	14.2. Iznos obračunskog primca primca na dohodak	15.2. Iznos neopozivnog primaika	16.2. Iznos za isplatu	

Slika 5: JOPPD obrazac stranica 3 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.))

4. Obračun plaća i troškovi rada

Svaki poslodavac koji zapošljava ima obavezu svaki mjesec svojim zaposlenicima obračunati plaću za njihov rad, što je definirano i u Zakonu o radu u članku 90. „Poslodavac je dužan radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu utvrđenom propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, odnosno ugovorom o radu.“ (Zakon.hr NN 93/14, 127/17, 98/19, 2020.a)

Prilikom obračuna plaće, poslodavac za svakog zaposlenika snosi određene troškove. Troškovima rada smatraju se određeni doprinosi vezani uz plaću, porez, prirez i slično, što će biti objašnjeno u daljnjem tekstu ovog poglavlja.

4.1. Elementi plaće

Kod obračuna plaće bitno je poznavati koji su elementi plaće. Elementi plaće zaposlenika na temelju kojih se radi obračun jesu sljedeći:

- bruto plaća – iznos naveden u ugovoru o radu
- doprinosi iz plaće
- osobni odbitak
- porez
- prirez
- neto plaća
- doprinosi na plaću (Plavi ured, 2021.)

Bruto iznos plaće obuhvaća sve elemente plaće, odnosno doprinose iz osnovice, iznose poreza i prireza porezu na dohodak. Kada se navedeni iznosi iz bruto plaće obračunaju, zaposleniku se isplaćuje iznos njegove plaće što se naziva neto plaćom.

4.2. Bruto i neto plaća

Govoreći o bruto plaći bitno je napomenuti da postoji bruto1 i bruto2 iznos. Bruto1 iznos predstavlja iznos na koji se obračunavaju doprinosi, porezi i prirezi. Računovođe se kod obračuna plaća koriste izrazom bruto1 za onaj iznos koji stoji na vrhu platne liste, koji se vidi u primjeru obračuna plaće navedenom ranije. Bruto1 također može sadržavati primitke od rada poput prekovremenog rada, dodatke na plaću za rad nedjeljom, blagdanom ili za noćni rad, zatim naknade za godišnji odmor, bolovanje, blagdane, dodatke za minuli rad, posebne uvjete rada i slično. (iCenter, 2021.)

Na bruto1 se također obračunavaju i porez na dohodak i prirez, što je isto tako prikazano u prethodnom primjeru obračuna plaće. U Republici Hrvatskoj postoji porezna stopa od 24% i od 36%, a prirez se gleda po mjestu prebivališta zaposlenika. Zanimljivo je napomenuti da u Hrvatskoj najveći prirez ima grad Zagreb koji iznosi 18%. U RH postoji iznos poreza koji Porezna uprava ne oporezuje, a taj iznos se naziva poreznom olakšicom. Na poreznu olakšicu ima pravo svaka zaposlena osoba koja na sebi ima uzdržavane članove obitelji, npr. djeca. Bruto2 pokazuje ukupan trošak rada, drugim riječima bruto2 je trošak poslodavca. Bruto1 je osnovica za utvrđivanje doprinosa za zdravstveno osiguranje, zaštitu na radu i zapošljavanje, što je bitno za izračun bruto2. (Addiko Bank, 2021.)

Neto plaća je iznos koji se isplaćuje zaposleniku nakon podmirenja svih obveza prema državi. Što je veća neto plaća radnika, to su veći i bruto1 i bruto2 iznosi plaće, drugim riječima plaća se oporezuje po višim stopama kad radnik zarađuje više. (iCenter, 2021.)

Zaključno, bruto plaća se dijeli na dva dijela: bruto1 i bruto2. Bruto1 iznos je onaj iznos koji je naveden u ugovoru prilikom sklapanja radnog odnosa, a bruto2 iznos predstavlja ukupan trošak poslodavca za pojedinog radnika. Neto iznos plaće se dobije kad se iz bruto iznosa oduzmu svi doprinosi i porezi, a predstavlja iznos koji radnik primi kao svoju plaću.

4.3. Doprinosi vezani uz plaće

„Doprinosi su davanja koja idu državi, a za razliku od poreza, doprinosi se koriste za točno definirane izdatke države “ (Isplate.info, 2022.)

Postoje dvije grupe na koje se dijele doprinosi:

- a) doprinosi na plaću
- b) doprinosi iz plaće

Prema Zakonu o doprinosima NN 106/18, članak 2., obveznim osiguranjima smatraju se:

- a) obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti
- b) obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje
- c) obvezno zdravstveno osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (Zakon.hr NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 2019.)

U nastavku objašnjeno je na što se odnose obvezni doprinosi iz plaće.

4.3.1. Obvezni doprinosi iz plaće

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) radnicima, odnosno osiguranicima, obavezno osigurava prava u slučaju starosti i smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili potpunog gubitka radne sposobnosti, a članovima obitelji osiguranika osigurava prava u slučaju smrti osiguranika, temeljeno na načelima uzajamnosti i solidarnosti. Kod određivanja vrijednosnih bodova, koji utječu na visinu mirovine, bitan je ostvareni staž osiguranja i plaće koje su evidentirane u matičnoj evidenciji HZMO-a. Da bi HZMO osigurao točan izračun vrijednosnih bodova osiguranicima, treba obaviti kontrolu podataka za ostvarivanje prava u skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. (Vesna, 2020.)

Doprinosi iz plaće su oni doprinosi koje radnik sam plaća iz zarađene plaće. To su:

- doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti
- doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (Isplate.info, 2022.)

Prva dva mirovinska stupa su obvezna, no postoji i treći mirovinski stup koji je dobrovoljan, a ulaganjem u treći mirovinski stup dobiju se državni poticaji u iznosu od 15% od uplaćenog doprinosa u prethodnoj kalendarskoj godini. Zbog različitih ulaganja, treći mirovinski stup sličan je investicijskom fondu. Sredstva s tog mirovinskog stupa se ne mogu podići prije navršenih 55 godina. Kod prvog mirovinskog stupa poslodavac uzima 15% od radnikove plaće i taj iznos uplaćuje u Državnu riznicu. Kod drugog stupa, koji je također obavezan, poslodavac uplaćuje 5% od plaće u onaj obvezni mirovinski fond koji je radnik sam izabrao. (e-Građani, 2022.)

Formula po kojoj se izračunava iznos doprinosa iz plaće glasi ovako:

- $\text{Iznos doprinosa} = \text{Osnovica za doprinose iz plaće} * \text{postotak doprinosa}$ (Isplate.info, 2022.)

4.3.2. Obvezni doprinosi na plaću

Za razliku od doprinosa iz plaće, kod doprinosa na plaću poslodavac uplaćuje određeni iznos za svakog radnika, umjesto da to radnik sam čini kao npr. slučaj kod uplate za mirovinsko osiguranje. Obvezni doprinosi na plaću su:

1. Doprinos za zdravstveno osiguranje
2. Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (samo za radnike sa beneficiranim stažem)

3. Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (samo za radnike sa beneficiranim stažem) (Isplate.info, 2022.)

Prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja NN 147/2002 u članku 30. stopa po kojoj se obračunavaju doprinosi za osnovno zdravstveno osiguranje iznosi 15,00%, zatim za doprinos za zapošljavanje stopa iznosi 1,70%, a poseban doprinos za zdravstveno osiguranje u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti izračunava se po stopi od 0,50%. U članku 31. istog Zakona navedeno je da za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti stopa iznosi 20%, a za osiguranika na temelju individualne kapitalizirane štednje stope iznose:

- 15,00% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti
- 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (Narodne Novine 147/2002, 2002.)

4.4. Porezi iz plaće

Prema Zakonu o porezu na dohodak NN 106/18 u članku 5. izvori dohotka su „primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka“. (Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 2021.c)

Dakle, svaka osoba koja ostvaruje dohodak, odnosno plaću, dužna je platiti porez. Takva fizička osoba naziva se porezni obveznik.

Dohodak koji se oporezuje je:

- Dohodak od nesamostalnog rada
- Dohodak od samostalne djelatnosti
- Dohodak od imovine i imovinskih prava
- Dohodak od kapitala
- Drugi dohodak (Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 2021.c)

Godišnji porez na dohodak se obračunava po dvjema stopama. Za osnovicu koja ne iznosi više od 360.000,00 kuna porezna stopa iznosi 20%, a za sve osnovice iznad 360.000,00 kuna porezna stopa je 30%.

4.4.1. Osobni odbitak

Osobni odbitak je neoporezivi dio poreznog obveznika. Osobni odbitak odnosi se na samog poreznog obveznika i njegove članove obitelji koje on uzdržava. To su npr. djeca,

roditelji poreznog obveznika, bračni drug i sl. Osnovica za osobni odbitak iznosi 2.500,00 kn. (Poslovni dnevnik, 2010.)

Prema Zakonu o porezu na dohodak NN 106/18, 121/19 u članku 14., osobni odbitak poreznog obveznika čini „osnovni osobni odbitak uvećan za dijelove i iznose osobnog odbitka na koje porezni obveznik ostvaruje pravo pod uvjetima propisanim ovim Zakonom“. (Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 2021.c)

Uzdržanim članovima poreznog obveznika primanja ne smiju prelaziti iznos od 15.000,00 kuna godišnje, npr. za studenta ta primanja mogu se odnositi na stipendije, studentske poslove i slično. U slučaju da uzdržavani član ostvari na kraju godine veći iznos od 15.000,00 kn, tada porezni obveznik za tog člana treba podnijeti godišnju poreznu prijavu, npr. student koji prima mjesečnu stipendiju u iznosu od 700,00 kn te uz to radi studentske poslove i ostvaruje dodatnu zaradu ne smije premašiti godišnji iznos primanja od 15.000,00, u suprotnom, taj student prestaje biti uzdržanim članom poreznog obveznika, te on sam ulazi u sustav plaćanja poreza.

4.4.2. Obračun poreza

Ovdje je konkretno riječ o obračunu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, dakle za zaposlenike koji nisu samozaposleni, nego rade za određenog poslodavca. Prema Zakonu o porezu na dohodak NN 106/18, 121/19, članak 24., predujam poreza računa se od porezne osnovice u koju su uključeni svi primitci ostvareni od rada na mjesečnoj razini koja je umanjena za izdatke. U Zakonu je također navedeno da predujam poreza obračunava, uplaćuje i obustavlja isplatitelj primitka ili plaće, odnosno poslodavac ili sam porezni obveznik pritom se pridržavajući propisa koji važe na dan isplate. Stopa po kojoj se obračunava porez navedena je u stavku 3. članka 24. tog istog Zakona te glasi ovako: „predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 20% od mjesečne porezne osnovice do visine 30.000,00 kuna te po stopi od 30% na poreznu osnovicu iznad 30.000,00 kuna.“ (Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 2021.c)

4.4.3. Obračun prireza

Prema Zakonu o lokalnim porezima NN 101/17 u članku 20., jedinice lokalne samouprave mogu propisati plaćanje prireza porezu na dohodak, a taj se prirez razlikuje ovisno o mjestu prebivališta, odnosno boravišta. Porezna osnovica prirezu je porez na dohodak. Stope prireza su određene na sljedeći način:

- općine – 10%
- gradovi s manje od 30.000 stanovnika – 12%

- gradovi s više od 30.000 stanovnika – 15%
- Grad Zagreb – 18% (Zakon.hr NN 115/16, 101/17, 2017.)

U prosincu 2021. godine donesene su neke izmjene o pojedinim gradskim i općinskim prirezima koje stupaju na snagu s 1. siječnjem 2022. godine, a spomenute izmjene prikazane su ispod u tablicama 1 i 2.

Tablica 1: Popis izmjena u općinama (Izvor: (RRif, 2021.))

Općina	Stopa	Nar. nov. br.	Primjena od
Mihovljan	8,00 %	139./21.	1.1.22.
Perušić	2,00 %	141/21.	1.1.22.
Pićan	0 %	136/21.	1.1.22.
Vidovec	7,00 %	83/21.	1.1.22.

Tablica 2: Popis izmjena u gradovima (Izvor: (RRif, 2021.))

Grad	Stopa	Nar. nov. br.	Primjena od
Crikvenica	7,00 %	144/21.	1.1.22.
Karlovac	9,00 %	137/21.	1.1.22.
Kutjevo	10,00 %	134/21.	1.1.22.
Otočac	7,00 %	138/21	1.1.22.
Petrinja	10,00 %	1/21 i 9/21.	1.1.22.
Rijeka	14,00 %	138/21.	1.1.22.
Varaždin	7,50 %	144/21.	1.1.22.

5. Procesni i algoritamski aspekti obračuna plaće

U ovom poglavlju razradit će se kako je došlo do obračuna plaće s procesnog i algoritamskog aspekta. Procesni aspekti obračuna plaće odnose se na sami proces obračuna, dakle čime obračun plaće započinje, a čime završava te koji su dokumenti potrebni u postupku. S algoritamskog aspekta obračuna plaće gledaju se razni izračuni koje je potrebno provesti kod obračuna, npr. izračun doprinosa, poreza i prireza i slično te je bitno uzeti u obzir pripadajuće stope.

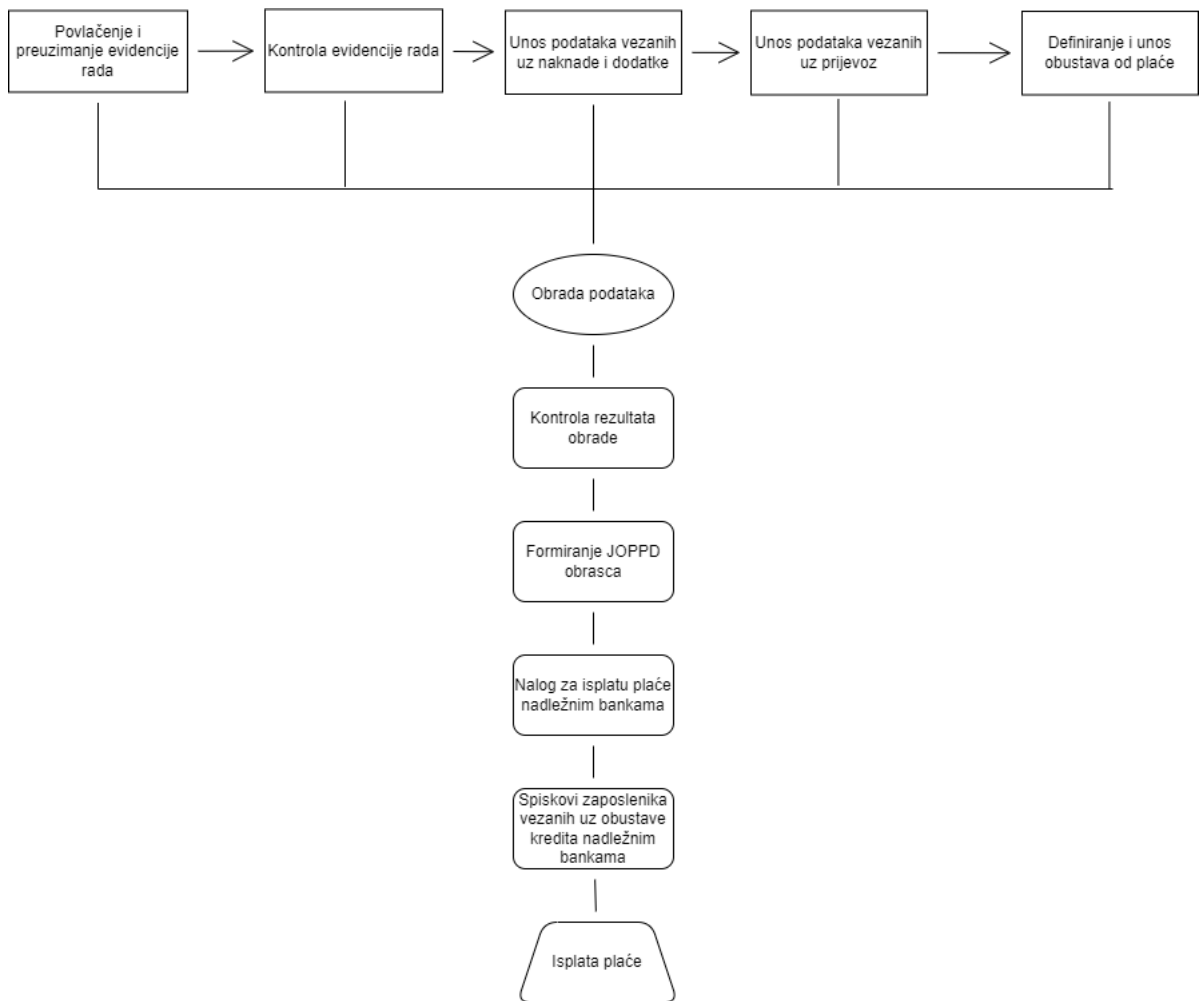
5.1. Procesni aspekti obračuna plaće

Cilj procesa obračuna plaće je taj da plaća bude isplaćena radniku na vrijeme i u skladu sa zakonom i propisima. Mogući rizici koji se mogu javiti prilikom procesa obračuna jesu da plaća neće biti isplaćena na vrijeme, da je napravljena greška u obračunu što rezultira pogrešno obračunatom plaćom, zatim neovlašteno korištenje informacija i naposljetku može doći do isplata koje se nikad nisu trebale dogoditi. Da bi se navedeni rizici sveli na minimum, obračun plaće treba raditi ovlaštena i obučena osoba koja pritom preuzima potpunu odgovornost te se pridržava procesa obračuna plaće poštujući zakon i zakonske propise. Ukratko, opis procesa obračuna plaće glasi ovako:

1. Povlačenje i preuzimanje evidencije rada
2. Kontrola evidencije rada
3. Unos podataka vezanih uz naknade i dodatke
4. Unos podataka vezanih uz prijevoz
5. Definiranje i unos obustava od plaće
6. Kontrola rezultata dobivenih obrada gore navedenih podataka
7. Formiranje JOPPD obrasca (mora proći kontrolu u Poreznoj upravi)
8. Podnošenje naloga za isplatu plaće nadležnim bankama
9. Dostava spiskova zaposlenika vezanih uz obustave kredita nadležnim bankama
10. Gotov obračun plaće i isplata plaće i naknada zaposlenicima (Opća bolnica Varaždin, 2017.)

U nastavku na slici 6 je priložena autorova ilustracija prikaza procesa obračuna plaće koja je napravljena u programu draw.io.

Detaljniji opis procesa obračuna plaće bit će objašnjen u praktičnom radu na primjeru.

Slika 6: Ilustracija procesa obračuna plaće (Izvor: autorova ilustracija u programu draw.io)

5.2. Algoritamski aspekti obračuna plaće

Kao što je već ranije spomenuto algoritamski aspekti obračuna plaće odnose se razne izračune vezane uz plaću kojima se na kraju dobiva neto iznos plaće koji se uplaćuje zaposleniku. Dakle, da bi se došlo do konačnog iznosa plaće, potrebno je napraviti sljedeće izračune:

1. izračun bruto plaće
2. izračun doprinosa iz plaće
3. izračun poreza i prireza
4. izračun neto plaće
5. izračun neoporezivih naknada
6. izračun obustava na plaću
7. izračun iznosa za isplatu
8. izračun ukupnog troška plaće (Isplate.info, 2014.)

Navedeni izračuni zapravo čine elemente plaće, odnosno elementi plaće čine obračun. Elementi plaće, koji su spomenuti ranije ispod obračuna plaća i troškova rada, su:

- bruto plaća
- doprinosi iz plaće
- osobni odbitak
- porez
- prirez
- neto plaća
- doprinosi na plaću

Bruto iznos plaće je iznos na koji se obračunavaju doprinosi (za mirovinsko osiguranje), porezi i prirezi. Prilikom razgovora za posao poslodavac i radnik dogovaraju plaću. Dogovorena plaća je zapravo bruto iznos koji je naveden u Ugovoru o radu koji je sklopljen između poslodavca i radnika, a iznos minimalne bruto plaće za 2022. godinu iznosi 4.687,50 kn, stoga bruto plaća ne smije biti manja od minimalne plaće. Kao što je već spomenuto, razlikuje se bruto od bruto2 iznosa, a bruto2 predstavlja ukupan trošak koji radnik predstavlja za poslodavca, dakle svi doprinosi, porezi sa prirezom i sl., a osnovica mu je bruto1 iznos. Bruto plaća također može sadržavati dodatke na plaću poput božićnice, putnih troškova itd., što čini neoporeziv dio plaće, dakle poslodavac ne plaća porez na naknadu za topli obrok. Dakle, bruto, odnosno bruto1 iznos plaće je osnovica za izračun bruto2 iznosa koji predstavlja ukupan trošak za poslodavca, te neto iznos plaće koji predstavlja ukupan iznos koji će radnik primiti.

Ministarstvo financija donijelo je Naredbu u kojoj su objavljeni iznosi osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu. Doprinosi se dijele na doprinose iz plaće i doprinose na plaću. Na doprinose iz plaće odnosi se mirovinsko osiguranje po I. i II. stupu. Trošak za prvi mirovinski stup iznosi 15%, a za drugi 5%, dakle iznos ukupnih doprinosa koji se uzimaju iz bruto plaće iznose 20%. Za osobe s invaliditetom taj se iznos povećava po koeficijentima za djelomičnu i stopostotnu invalidnost. Prema Naredbi o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu NN 127/2021 u članku 10., iznos prosječne plaće, koji za 2022. godinu iznosi 9.537,00 kuna bruto, odnosno 7.086,00 kuna neto, pomnoži se sa određenim koeficijentom koji može biti 1,0, 2,0, 3,0, 4,0, 5,0, i 6,0 te se dobije obračun dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osobu s invaliditetom. (Narodne novine 127/2021, 2021.d)

Prema Zakonu o doprinosima, doprinosi za osnovno zdravstveno osiguranje iznose 15% i poseban doprinos u slučaju ozljede na radu 0,5%, te doprinosi za zapošljavanje od 1,70%.

Nakon izračuna doprinosa računaju se porezi iz plaće. Postoje dva razreda za stope poreza:

- za osnovicu manju od 30.000,00 kn porezna stopa je 20%
- za osnovicu višu od 30.000,00 kn porezna stopa je 30%

Uz porez na dohodak veže se i osobni odbitak od poreza, dakle dio plaće na koji poslodavac ne obračunava porez. Osnovica za osobni odbitak iznosi 2.500,00 kn, a osnovni osobni odbitak poreznog obveznika iznosi 4.000,00 za ostvareni dohodak, koji se računa po koeficijentu 1,6 od osnovice osobnog odbitka. Koeficijent za uzdržavane članove uže obitelji iznosi 0,7, a koeficijenti za svako uzdržavano dijete iznose redom:

1. za prvo uzdržavano dijete koeficijent iznosi 0,7, odnosno 1.750,00 kn
1. za drugo uzdržavano dijete koeficijent iznosi 1,0 odnosno 2.500,00 kn
2. za treće uzdržavano dijete koeficijent iznosi 1,4 odnosno 3.500,00 kn
3. za četvrto uzdržavano dijete koeficijent iznosi 1,9 odnosno 4.750,00 kn
4. za peto uzdržavano dijete koeficijent iznosi 2,5 odnosno 6.250,00 kn
5. za šesto uzdržavano dijete koeficijent iznosi 3,2 odnosno 8.000,00 kn
6. za sedmo uzdržavano dijete koeficijent iznosi 4,0 odnosno 10.000,00 kn
7. za osmo uzdržavano dijete koeficijent iznosi 4,9 odnosno 12.250,00 kn
8. za deveto uzdržavano dijete koeficijent iznosi 5,9 odnosno 14.750,00 kn
9. za svako sljedeće dijete koeficijent se povećava za 1,1 (Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 2021.c)

Dakle, što više uzdržanih članova obitelji i djece zaposlenik ima, to mu je veći osobni odbitak od poreza.

Također smanjeni predujam poreza na dohodak od 50% imaju stanovnici na području Grada Vukovara zbog obnove grada, a svrstani su u prvu skupinu po stupnju razvijenosti. Oni zaposlenici koji imaju ugovorenu minimalnu plaću imaju smanjenu osnovicu za obračun doprinosa. A o porezu ovisi i dob zaposlenika, pa tako osobe do 25. godine života imaju 100% umanjeni predujam poreza na dohodak, a oni koji su između 26 i 30 godina života imaju umanjeni predujam poreza za 50%. Bitno je napomenuti da umanjenje obveza predujma poreza ne rade poslodavci, već Porezna uprava na kraju godine. (Isplate.info, 2021.)

Također je potrebno napraviti izračun naknada na plaću koje nisu oporezive. To mogu biti dnevnice za službena putovanja u inozemstvu i unutar države. Za putovanja unutar države u trajanju više od 12 sati naknada iznosi do 200,00 kn, a za putovanja koja traju više od 8, a manje od 12 sati dnevno naknada iznosi do 100,00 kn. Za službena putovanja u inozemstvo koja traju više od 12 sati naknada je određena do iznosa prema propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna, a za putovanja u trajanju od 8 do 12 sati dnevno naknada je do 50% iznosa. (Stary, 2013.)

Također postoje naknade za troškove prijevoza na posao javnim i vlastitim prijevozom, naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, zatim troškovi prehrane, te smještaja za sezonske radnike. Također je bitno spomenuti i nagrade poput božićnica, naknada za godišnji odmor, naknada za navršениh određeni broj godina radnog staža te mnoge druge. (Aestus Group, 2021.)

Naposljetku dobije se iznos za isplatu radniku koji predstavlja zapravo neto iznos plaće te ukupan trošak plaće koji predstavlja bruto² iznos. S obzirom na različitosti zaposlenika poput radnog staža, broja godina, netko ima djece, a netko ne i slično, obračun plaće radi se individualno za svakog zaposlenika.

6. Praktični rad: Procesni model obračuna plaće

Kroz praktični rad prikazat će se proces obračuna plaće u programu Synesis. (Pupilla d.o.o., 2021.) Synesis je knjigovodstveni program koji koriste mala poduzeća, ali isto tako i velike tvrtke. Poznat je po svojoj jednostavnosti i lakom snalaženju, a dokumenti su pohranjeni na jednom mjestu tako da sve osobe koje imaju pristup mogu lako doći do potrebnih dokumenata.

Postupak obračuna plaće je sljedeći:

1. unos radnika u sustav
2. priprema evidencije o radnom vremenu
3. izrada obračunske liste
4. izrada IP obrasca za predaju radniku
5. izrada JOPPD obrasca za predaju poreznoj upravi
6. predaja JOPPD obrasca kroz sustav e-porezna
7. predaja IP obrasca (platne liste) radniku

Na slikama 7 i 8 prikazan je unos radnika u sustav.

Djelatnik		DIN: Novi					
Šifra 😊 0							
Radnik							
Ime i prezime Andreja Tome	Radno mjesto Administrator	OIB	Mjesto rada Varaždin	Šifra općine rada 04723	Učitaj iz Kadrova		
Prebivalište							
Ulica i k.br. Trg kralja Tomislava 1	Mjesto Varaždin	% prireza 10,000	Šifra općine 04723	email radnika andreja.tome@gmail.com			
Porez na dohodak i porezne olakšice							
Osnovni koeficijent 1,0000	Osnovni osobni odbitak 4.000,00	Osobni koeficijent 0,0000	Osobni odbitak 0,00	Ukupno neoporezivo 4.000,00	% invalidnosti HRVI 0,00	Porezna olakšica 🔍 Nema je	% olakšice 0,00
Banka							
Šifra 1	Naziv banke Privredna banka Zagreb	IBAN banke HR642340009100000013	IBAN radnika	Poziv na broj odobrenja	Način isplate plaće 🔍 Ugovor s bankom		
Zaštićeni račun							
Zaštićeni račun	Model	Poziv na broj odobrenja	Obračunavati zaštićeni račun 🔍 Ne obračunavati				
Podaci za JOPPD obrazac							
Staza s povećanim trajanjem 🔍 Nema	Prvi/zadnji mjesec 🔍 3-ostali mjeseci	Radno vrijeme 🔍 1-puno radno vrijeme	Zapošljavanje invalida 🔍 0-nema obveze	Način isplate 🔍 1-na tekući rn.	Stjecatelj 0001	Primitak 0001	
Ostali podaci							
Vrijednost 1 radnog sata 0,000000	Minuli rad % 0,00	Brutto plaća 6.000,00	Osnova osiguranja (čl.9.Zk. o dopr.)				
Samo za radnike izaslane na rad u inozemstvo / iz inozemstva							
Izaslani radnik 🔍 Nije izaslani radnik	Osnovica za obračun doprinosa 0,00	Doprinosi plaćeni u inozemstvu 0,00	Netto plaća isplaćena u inozemstvu				

Slika 7: Unos radnika u sustav Synesis 1/2

Dakle, prvi korak je unos radnika u sustav. Ovdje se navode sve osnovne informacije o radniku (između ostalog i uzdržavani članovi obitelji i slično) i podaci iz njegovog ugovora o radu. Kod unosa radnika potrebno je upisati ime i prezime radnika, njegov OIB, mjesto rada, mjesto prebivališta ili boravišta, e-mail adresu kako bi se radniku mogla poslati platna lista putem elektroničke pošte, zatim porez na dohodak i prirez, podaci o banci odnosno tekućem računu radnika, podaci za JOPPD obrazac te naposljetku bruto plaća.

Zatim je potrebno navesti dodatke na plaću, a to su

- prijevoz na posao i s posla
- topli obrok
- nagrada za radne rezultate
- prigodne nagrade (božićnica, uskrsnica, regres...)
- pomoć u slučaju smrti člana obitelji
- naknada za rođenje djeteta i slično

F1 Pomoć	F3 Knjige	F4 Izbor	F5 ePortal	F6 Novi	F7 Spremi	F8 Ispis	F9 Memo	F10 Param	F11 Tabela	ESC Kraj
----------	-----------	----------	------------	---------	-----------	----------	---------	-----------	------------	----------

Dodaci/obustave [4/3]

Naziv dodatka / obustave	Iznos	Oznaka
	0,00	
Prijevoz s posla i na posao	614,00	19
Nagrada za radne rezultate	415,00	63
Topli obrok	415,00	65
	1.444,00	

Podaci za IP1 obrazac

Opći podaci za obračun plaće - linija 1

Opći podaci za obračun plaće - linija 2

Napomena na IP1 obrascu

Podaci za obračun poreza - do 31.12.2016.

Koeficijent osobnog odbitka Neoporezivo
0,0000 0,00

Podaci za obračun plaće - važeći do 31.12.2013

VBDI	Žiro račun banke	Broj tekućeg računa	MBG	Samo za izaslane radnike	Disketa za banku
0	0			Isplata plaće u inozemstvu	NE

Podaci za Rs-m i ID obrazac - važeći do 31.12.2013.

Osnova osiguranja	Stož s povećanim trajanjem	Identifikator ID obrasca
10-radni odnos	Nema	1-radni odnos

Podaci za stari R-S obrazac (važeći do 31.12.2004.)

Osnova osiguranja	Invalidnost (do 31.12.2004)	Zdravstveno (do 31.12.2004)
radni odnos	Nema invalidnosti	nema osnovno

Porezne olakšice koje se više ne koriste

Dobrovoljno mirovinsko	Dopunsko zdravstveno	Životno osiguranje
0,00	0,00	0,00

Slika 8: Unos radnika u sustav Synesis 2/2

Također treba navesti i obustave na plaću poput:

- razlike za manjak predanog prometa
- rate pozajmice/kredita
- kazna radniku i slično

Kod pripreme evidencije o radnom vremenu unose se podaci po radnim danima. Ti podaci su radni sati, godišnji, bolovanje, (ne)plaćeni dopust i slično, što je objašnjeno ranije pod naslovom 3.5. Dokumenti pri obračunu i isplati plaće.

Obračunska lista radi se na temelju prethodno napravljene evidencije o radnom vremenu. U nastavku na slici 9 prikazan je prvi dio obračunske liste.

Obračunska lista DNL:107

Broj: 10 Datum: 05.12.2021

Radnik

Šifra	Ime i prezime	Mjesto	Ulica i k.br.	Naziv banke	IBAN radnika	OIB	Mjesto rada
2	Andreja Tome	Varaždin	Trg kralja Tomislava 1	Privredna banka Zagreb			Varaždin

Elementi obračuna

Automatska raspodjela

Od dana	Do dana	Minuli rad %	Vrijednost 1 radnog sata	Prvi/zadnji mjesec	Način isplate	Stjecatelj	Primitak	Datum dospjeća	Datum isplate	Vrsta obračuna
01.11.2021	30.11.2021	0,00	0,000000	3-ostali mjeseci	1-na tekući m.	0001	0001	05.12.2021	05.12.2021	Konačni

Radni sati [4/3]

Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Iznos	Minuli rad	Brutto plaća	Napomena	Obračun doprinosa na plaću
Blagdani i neradni dani	16,0	0,00	545,46	0,00	545,46		Redovni obračun- 100%
Godišnji odmor	8,0	0,00	272,73	0,00	272,73		Redovni obračun- 100%
Redovni rad	152,0	0,00	5.181,81	0,00	5.181,81		Redovni obračun- 100%
	176,0		6.000,00	0,00	6.000,00		

Doprinosi [4/3]

Naziv doprinosa	Osnovica	% iz plaće	Doprinos iz plaće	% na plaću	Doprinos na plaću	Umanjenje za min. plaću	Doprinosi na plaću-neto
Zdravstveno osiguranje	6.000,00	0,000	0,00	16,500	990,00	0,00	990,00
Doprinos za Mo 2. stup - 5%	6.000,00	5,000	300,00	0,000	0,00	0,00	0,00
Doprinos za MO 1. stup - 15%	6.000,00	15,000	900,00	0,000	0,00	0,00	0,00
			1.200,00		990,00	0,00	990,00

Osnovica za porez na dohodak

Prethodne isplate u mjesecu	Neplaćeni dopust	Plaća prije poreza - dohodak	Osnovni osobni odtak	Osobni koeficijent	Osobni odtak	Ukupno neoporezivo	Porezna osnovica
0,00	0,00	4.800,00	4.000,00	0,0000	0,00	4.000,00	800,00

Porez na dohodak

Razred	Osnovica	Stopa	Porez
1)	800,00	20,00	160,00
2)	0,00	30,00	0,00

Slika 9: Izrada obračunske liste Synesis 1/2

Prvo je potrebno unijeti datum obračuna. Ispod toga potrebno je odabrati radnika za kojeg se radi obračun. Nakon toga potrebno je ispuniti elemente obračuna sa potrebnim informacijama, a to su:

- datumi za obračun
- mjesec rada radnika (1 – prvi mjesec rada kod poslodavca, 2 – zadnji mjesec rada kod poslodavca, 3 – ostali mjeseci rada kod poslodavca)
- šifra Stjecatelja i Primitka
- datum dospjeća i datum isplate

Nakon elemenata obračuna unose se podaci iz evidencije o radnom vremenu:

- redovan rad

- godišnji odmor
- blagdani i neradni dani
- (ne)plaćeni dopust
- bolovanje
- dodaci na plaću (npr. stimulacija ili plaća u naravi)

Doprinosi i osnovica za porez izračunati su automatski.

U nastavku na slici 10 je priložen drugi dio izrade obračunske liste sa dodacima i obustavama te isplatom plaće. Dodaci/obustave su dodani automatski iz podataka o radniku, ali ih je moguće izmijeniti ili dodati novu stavku. Kod isplata plaće potrebno je unijeti sljedeće:

- datum za isplatu plaće
- datum za predaju IP obrasca radniku

The screenshot displays the 'Izrada obračunske liste' (Payroll List Creation) interface. At the top, there is a menu bar with function keys: F1 Pomoć, F3 Krijgje, F4 Izbor, F5 ePortal, F6 Novi, F7 Spremi, F8 Ispis, F9 Memo, F10 Param, F11 Tabela, and ESC Kraj. Below the menu, a summary table shows: Prethodne isplate u mjesecu (0,00), Neplaćeni dopust (0,00), Plaća prije poreza - dohodak (4.800,00), Osnovni osobni oduhitak (4.000,00), Osobni koeficijent (0,0000), Osobni oduhitak (0,00), Ukupno neoporezivo (4.000,00), and Porezna osnovica (800,00). The 'Porez na dohodak' section contains a table with columns: Razred, Osnovica, Stopa, and Porez. It lists two rows: 1) with Osnovica 800,00, Stopa 20,00, and Porez 160,00; and 2) with Osnovica 0,00, Stopa 30,00, and Porez 0,00. The 'Porez i neto plaća' section shows: Iznos poreza (160,00), % invalidnosti HRVI (0,00), Olakšica HRVI (0,00), Porezna olakšica (Nema je), % olakšice (0,00), Iznos olakšice (0,00), Iznos poreza (160,00), Šifra općine (04723), % prireza (10,000), Iznos prireza (16,00), Porez i prirez (176,00), and Neto plaća (4.624,00). The 'Godišnji obračun poreza' section shows: Ispravak odbitka (0,00), Ispravak poreza (0,00), Porez ukupno (160,00), Iznos prireza (16,00), Korekcija prireza (0,00), Porez i prirez (176,00), and Neto plaća (4.624,00). The 'Dodaci/obustave [4/3]' section shows a table with columns: Naziv dodatka / obustave, Iznos/Oznaka, Isplata na, and Zaštićeni iznos. It lists: Prijevoz s posla i na posao (614,00 19), Nagrada za radne rezultate (415,00 63), and Topli obrok (415,00 65), all with Isplata na 'Redovan račun' and Zaštićeni iznos 0,00. The 'Isplata plaće' section shows: Utvrđeni iznos za isplatu (6.068,00), Bolovanje na teret fonda - sati (0,00), Bolovanje na teret fonda - dani (0,00), Bolovanje na teret fonda - iznos (0,00), Ukupno za isplatu (6.068,00), Datum određen za isplatu plaće (05.12.2021), Obrazac (IP1), and Datum predaje radniku (05.12.2021). The 'Zaštićeni račun' section shows: Obračunavati zaštićeni račun (Ne obračunavati), Zaštićeno bolovanje HZZO (0,00), Zaštićeno bolovanje do 42.d (0,00), Zaštićeni dodaci (0,00), Osnovica (0,00), Zaštićeni dio plaće (0,00), Ukupan zaštićeni iznos (0,00), and Redovni račun (6.068,00). At the bottom, there is a 'Napomena' section with buttons for 'Obrisi dodatke', 'Obrisi obustave', and 'Obrisi doprinose'.

Slika 10: Izrada obračunske liste SyneSis 2/2

Nakon unosa radnika u sustav i izrade obračunske liste potrebno je izraditi IP1 obrazac, odnosno platnu listu. Kod IP1 obrasca prvo se upiše datum obračuna plaće, zatim se odabere obračun kod kojeg se automatski preuzmu podaci iz obračunske liste. To je prikazano dolje na slici 11 na sljedećoj stranici.

F1 Pomoć F3 Knjige F4 Izbor F5 ePortal F6 Novi F7 Spremi F8 Ispis F9 Memo F10 Param F11

Obrazac IP1 DIN:1074

Broj: 10 Datum: 05.12.2021

Plaća

Učitaj obračun

Broj obračuna	Od dana	Do dana	Za mjesec	Godina	Redovni mjesečni fond sati
10	01.11.2021	30.11.2021	11	2021	0,0

Datum isplate/obračuna

Datum isplate	Datum djelomicne isplate	Datum obračuna u slučaju neisplate plaće	Datum predaje radniku
05.12.2021	_____	_____	05.12.2021

Radnik

Učitaj

Šifra	Ime i prezime	Mjesto	Ulica i k.br.	OIB
2	Andreja Tome	Varaždin	Trg kralja Tomislava 1	

Elementi obračuna

Opći podaci za obračun plaće - linija 1

Opći podaci za obračun plaće - linija 2

Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Brutto plaća	Napomena
	0,0	0,00	0,00	
Blagdani i neradni dani	16,0	0,00	545,46	
Godišnji odmor	8,0	0,00	272,73	
Redovni rad	152,0	0,00	5.181,81	
	176,0		6.000,00	

Doprinosi

Osnovica za obračun doprinosa	MIO 1. stup	MIO 2. stup
6.000,00	900,00	300,00

Porezna osnovica

Dohodak	Osnovni osobni oduzetak	Osobni koeficijent	Osobni oduzetak	Neoporezivo	Porezna osnovica
4.800,00	4.000,00	0,0000	0,00	4.000,00	800,00

Slika 11: Izrada IP1 obrasca Synesis (platne liste)

Nakon IP1 obrasca slijedi JOPPD obrazac. Kod JOPPD obrasca ručno je potrebno unijeti samo datum obračuna plaće. Ostali podaci preuzimaju se automatski iz ranije pripremljenih obračunskih listi, a to su:

- podaci o radniku
- dani obračuna
- primitak
- osnovica
- doprinosi
- porez i prirez na dohodak
- neoporezivi primici

Na slici 12 nalazi se prikaz izrade JOPPD obrasca.

R.broj	Naziv dokumenta	Šifra općine	Mjesto rada	IB	Ime i prezime	Štampatež	Primitak	Povrataž	INV	MJ	RV	Sati	neod.sati	Od dana	Do dana	Primitak	Ganovica	MO 1.stup	MO 2.stup	Zdravstvo	DZZNR	Dep.za.zapoš.	MIO 1.pov	MIO 2.p
0									0	0	0	0	0	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	OBR. LISTA 10	04723	04723		Andreja Tome	0000	0000		0	0	0	0	0	0	01.12.2021	31.12.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	OBR. LISTA 10	04723	04723		Andreja Tome	0000	0000		0	0	0	0	0	0	01.12.2021	31.12.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	OBR. LISTA 10	04723	04723		Andreja Tome	0000	0000		0	0	0	0	0	0	01.12.2021	31.12.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1	OBR. LISTA 10	04723	04723		Andreja Tome	0001	0001		0	0	3	1	176	0	01.11.2021	30.11.2021	6.000,00	6.000,00	900,00	300,00	990,00	0,00	0,00	0,00
																6.000,00	6.000,00	900,00	300,00	990,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Slika 12: Izrada JOPPD obrasca Synesis

Nakon izrade JOPPD obrasca isti je potrebno predati putem sustava e-porezna. (Porezna uprava, 2022.) Za pristup sustavu potrebno je:

- FINA certifikat
- ovlaštenje za pristup trgovačkom društvu za koje se predaje JOPPD obrazac

Nakon prijave u sustav odabere se „Dostavi obrazac“ što je prikazano u nastavku na slici 13.

Slika 13: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 1/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.))

Zatim se iz trećeg stupca pod dijelom „Porez na dohodak i doprinosi“ odabere JOPPD. Obrazac je moguće popuniti ručno ili predati datoteku iz modula za obračun plaća. Oba koraka prikazana su na slikama 14 i 15 na sljedećoj strani.

Obrasci i Zahtjev za priznavanje prava na porezne olakšice u godišnjem obračunu - povrat poreza (ZPP-DOH)

Priloge je moguće dostaviti nakon uspješnog slanja obrasca i primitka potvrde o zaprimanju odabirom opcije „Prilozi”.
 Za naknadnu dostavu priloga potrebno je putem opcije „Pregled dostavljenih obrazaca” odabrati obrazac uz koji se dostavlja prilog te iz padajućeg izbornika odabrati opciju „Prilozi”. Početna / Obrasci

Dostavi obrazac | Pregled dostavljenih obrazaca | Pregled pohranjenih obrazaca

Brza pretraga obrazaca [x] Q

Porez na dodanu vrijednost	Porez na dobit	Porez na dohodak i doprinosi
PDV	PD	JOPPD
ZP	PD 2018	INO-DOH
PDV-S	PD-IPO	INO-IZJAVA
PPO	PD-NN	Porez na potrošnju
PZ 42 i 63	PD-NN 2018	PP-MI-PO
PPN	SR	Preknjiženja
OPZ-STAT-1	TZ 1	Preknjiženja
DONH	Dostava MNP notifikacije	
U-RA		

Slika 15: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 2/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.))

Obrasci i Zahtjev za priznavanje prava na porezne olakšice u godišnjem obračunu - povrat poreza (ZPP-DOH)

Priloge je moguće dostaviti nakon uspješnog slanja obrasca i primitka potvrde o zaprimanju odabirom opcije „Prilozi”.
 Za naknadnu dostavu priloga potrebno je putem opcije „Pregled dostavljenih obrazaca” odabrati obrazac uz koji se dostavlja prilog te iz padajućeg izbornika odabrati opciju „Prilozi”. Početna / Obrasci

Dostavi obrazac | Pregled dostavljenih obrazaca | Pregled pohranjenih obrazaca

Brza pretraga obrazaca [x] Q

Porez na dodanu vrijednost	Porez na dobit	Porez na dohodak i doprinosi
PDV	PD	JOPPD
ZP	PD 2018	Izvešće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
PDV-S	PD-IPO	Popuni obrazac
PPO	PD-NN	Dostavi datoteku
PZ 42 i 63	PD-NN 2018	Aplikacija za pretvorbu TXT->XML
PPN	SR	Objedinjeni prikaz obrasca
OPZ-STAT-1	TZ 1	Pregled nepovezanih uplata i obrazaca
DONH	Dostava MNP notifikacije	Pregled pohranjenih obrazaca

Slika 14: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 3/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.))

Na slici 16 prikazan je unos podataka u JOPPD obrazac. Podaci za JOPPD obrazac unose se u:

- zaglavlje
- strana A

- strana B

Nakon unosa podataka potrebno je napraviti provjeru, potpis te predaju obrasca.

Podaci poslodavca su prekriveni radi zaštite podataka.

Slika 16: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 4/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.))

Zadnji korak je predaja IP1 obrasca (platne liste) radniku. Kod predaje platne liste radniku potreban je dokaz o predaji obrasca. Postoje dva načina predaje obrasca radniku:

- putem e-pošte (e-mail radnika je unesen)
- osobna predaja obrasca radniku

U slučaju osobne predaje obrasca radniku potrebno je pripremiti i dokument „Potpisna lista IP1 obrazaca“, gdje potpisom radnik potvrđuje da je preuzeo svoj IP1 obrazac.

7. Zaključak

Tema ovog rada bila je obračun plaće, odnosno proces obračuna te algoritamski aspekti koji se odnose na izračune potrebne da bi se napravio obračun. Rad je započeo razjašnjavanjem nekih osnovnih pojmova vezanih uz plaće. Točnije, objašnjen je sam pojam plaće, zatim njena klasifikacija te način određivanja plaće, iznosi plaće propisani Zakonom te koji su dokumenti potrebni prilikom obračuna i isplate plaće.

Glavni fokus bio je na samom obračunu plaće. Prvo su navedeni elementi plaće od kojih se zapravo sastoji i obračun te je to u nastavku detaljnije obrađeno. To su, dakle, razlika između bruto1, bruto2 i neto plaće, obvezni doprinosi **na** plaću i obvezni doprinosi **iz** plaće te porezi iz plaće koji obuhvaćaju osobni odbitak, obračun poreza i obračun prireza. Nakon toga naveden je kratki opis procesa obračuna plaće te su detaljnije objašnjeni algoritamski aspekti obračuna koji sadrže sve izračune koji su potrebni za obračun plaće.

U radu su korišteni sljedeći zakoni:

- Zakon o radu
- Zakon o minimalnoj plaći
- Zakon o doprinosima
- Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja
- Zakon o porezu na dohodak
- Zakon o lokalnim porezima

Svi iznosi, stope i koeficijenti u radu su najnoviji podaci iz 2021./2022. godine.

Nakon teorijskog dijela napravljen je procesni model obračuna plaće gdje je detaljnije objašnjen postupak obračuna.

Primjer obračuna plaće napravljen je u programu Synesis. Postupak obračuna plaće u programu je:

1. unos radnika u sustav
2. izrada obračunske liste
3. izrada IP obrasca za predaju radniku
4. izrada JOPPD obrasca za predaju poreznoj upravi
5. predaja JOPPD obrasca kroz sustav e-porezna
6. predaja IP obrasca (platne liste) radniku

Postupak je potkrijepljen snimkama zaslona koje su dodatno objašnjene.

Popis literature

- Addiko Bank. (12. Listopad 2021.). *Znate li kolika vam je zapravo plaća? - Financijska pismenost*. Dohvaćeno iz addiko.hr: <https://www.addiko.hr/financijska-pismenost/znate-li-kolika-vam-je-zapravo-placa/>
- Aestus Group. (4. Kolovoz 2021.). *Koji su neoporezivi primici i njihovi limiti u 2022. godini? - Aestus računovodstvo*. Dohvaćeno iz aestus.hr: <https://aestus.hr/koji-su-neoporezivi-primici-i-njihovi-limiti-u-2022/>
- e-Građani. (7. Siječanj 2022.). *Sustav mirovinskog osiguranja - gov.hr*. Dohvaćeno iz gov.hr: <https://gov.hr/hr/sustav-mirovinskog-osiguranja/846>
- Glas Koncila. (11. prosinac 2019). *ŠTO JE OSNOVNA, A ŠTO BRUTO I NETO PLAĆA? Plaću ne poistovjećivati s primanjima*. Dohvaćeno iz glas-koncila.hr: <https://www.glas-koncila.hr/sto-je-osnovna-a-sto-bruto-i-neto-placa-placu-ne-poistovjecivati-s-primanjima/>
- Hrvatska enciklopedija. (23. Studeni 2021). *plaća*. Dohvaćeno iz enciklopedija.hr: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>
- Hrvatska enciklopedija. (4. Siječanj 2022.). *sindikati*. Dohvaćeno iz enciklopedija.hr: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=56094>
- iCenter. (12. Studeni 2021.). *Koja je razlika između bruto i neto plaće?* Dohvaćeno iz saop.hr: <https://www.saop.hr/center/baza-znanja/blog-koja-je-razlika-između-bruto-i-neto-place>
- Isplate.info. (29. Kolovoz 2014.). *Obračun plaće - Što je plaća i kako je obračunati*. Dohvaćeno iz isplate.info: <https://www.isplate.info/obracun-place.aspx>
- Isplate.info. (1. Siječanj 2021.). *Kalkulator plaće za 2021. godinu - Isplate.info*. Dohvaćeno iz isplate.info: <https://www.isplate.info/kalkulator-place-2021.aspx>
- Isplate.info. (14. Siječanj 2021.). *Obrazac IP1 - isplatna lista za isplaćenu plaću*. Dohvaćeno iz isplate.info: <https://isplate.info/obrazac-ip1-isplatna-lista-placa.aspx>
- Isplate.info. (7. Siječanj 2022.). *Obračun doprinosa kod plaća - Isplate.info*. Dohvaćeno iz isplate.info: <https://isplate.info teme.aspx?idte=10>
- Minimax HR. (24. Studeni 2021.). *Nalozi za plaćanje*. Dohvaćeno iz help.minimax.hr: <https://help.minimax.hr/help/nalozi-za-placanje-platni-nalozi>

Ministarstvo financija - Porezna uprava . (9.. Srpanj 2020.). *Placa*. Dohvaćeno iz porezna-uprava.hr: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/Placa.aspx

Narodne novine 117/2021. (28. Listopad 2021.a). *Uredba o visini minimalne plaće za 2022. godinu*. Dohvaćeno iz Uredba o visini minimalne plaće za 2022. godinu: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_117_2008.html

Narodne novine 127/2021. (26. Studeni 2021.d). *Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu*. Dohvaćeno iz narodne-novine.nn.hr: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_127_2155.html

Narodne Novine 147/2002. (10. Prosinac 2002.). *Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja*. Dohvaćeno iz narodne-novine.nn.hr: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2002_12_147_2338.html

Narodne novine 32/2015. (20. Ožujak 2015.). *Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine*. Dohvaćeno iz narodne-novine.nn.hr: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_32_661.html

Obračun plaća u praksi. (29. Travanj 2021.). *Struktura plaće | Obračun plaća u praksi*. Dohvaćeno iz obracunplaca.dashofer.hr: https://www.obracunplaca.dashofer.hr/33/struktura-place-uniqueidmRRWSbk196E4DJKFq6pChJt7ziXxjYkOxJPBzxtBnmpZwRYsMFH_3w/

Oktaedar d.o.o. . (11. Listopad 2013.). *JOPPD Što je i zašto se uvodi obrazac JOPPD? Servis za obračun plaća*. Dohvaćeno iz obracun-placa.com: <https://www.obracun-placa.com/index.php/joppd/joppd-sto-je-i-zasto-se-uvodi-obrazac-joppd/>

Opća bolnica Varaždin. (20. Ožujak 2017.). *procedura obračuna i isplate plaća*. Dohvaćeno iz obv.hr: https://obv.hr/upload/publish/381/procedura-obra-una-i-isplate-pla-a_5e539a0c07f35.pdf

Pantheon. (15. Ožujak 2021.). *Platna lista za redoviti rad - svi doprinosi*. Dohvaćeno iz usersite.datalab.eu: <https://usersite.datalab.eu/pantheonusermanual/tabid/316/language/hr-hr/topic/platna-lista-ispis-svi-doprinosi?topic=platna-lista-za-redoviti-rad-svi-doprinosi&htmlid=1511>

Plavi ured. (17. Prosinac 2021.). *Koji su elementi plaće? - Plavi ured*. Dohvaćeno iz praviured.hr: <https://plaviured.hr/koji-su-elementi-place/>

Porezna uprava. (9. Srpanj 2020.). *Popunjavanje obrasca*. Dohvaćeno iz porezna-uprava.hr: https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/Stranice/Popunjavanje-obrasca.aspx

Porezna uprava. (16. Siječanj 2022.). *ePorezna*. Dohvaćeno iz e-porezna.porezna-uprava.hr: <https://e-porezna.porezna-uprava.hr/Pocetna.aspx>

Poslovni dnevnik. (10. Veljača 2010.). *Što je osobni odbitak? - Poslovni dnevnik*. Dohvaćeno iz poslovni.hr: <https://www.poslovni.hr/kako-su-uspjeli/sto-je-osobni-odbitak-139577>

Pupilla d.o.o. (8. Prosinac 2021.). -*Synesis*. Dohvaćeno iz pupilla.hr: <https://www.pupilla.hr/>

RRif. (30. Prosinac 2021.). *RRif - Promjene stopa prireza od 1.1.2022. godine*. Dohvaćeno iz rrif.hr: https://www.rrif.hr/promjene_stopa_prireza_od_1_1_2022_godine-2076-vijest/

Sary, L. (2013.). *Praktični priručnik o vođenju računovodstva poduzeća*. Zagreb: Škola za obrazovanje odraslih MA - LU.

Vesna, D. (Veljača 2020.). Kontrola podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. *Računovodstvo Revizija i Financije, Mjesečnik za financijsku i poslovnu praksu*, str. 44.

Zakon.hr NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18. (1. Siječanj 2019.). *Zakon o doprinosima - Zakon.hr*. Dohvaćeno iz zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/365/Zakon-o-doprinosima>

Zakon.hr NN 115/16, 101/17. (20. October 2017.). *Zakon o lokalnim porezima*. Dohvaćeno iz zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>

Zakon.hr NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20. (1. Siječanj 2021.c). *Zakon o porezu na dohodak - Zakon.hr*. Dohvaćeno iz zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>

Zakon.hr NN 118/18, 120/21. (1. Prosinac 2021.b). *Zakon o minimalnoj plaći - Zakon.hr*. Dohvaćeno iz zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/400/Zakon-o-minimalnoj-pla%C4%87i>

Zakon.hr NN 93/14, 127/17, 98/19. (1. Siječanj 2020.a). *Zakon o radu - Zakon.hr*. Dohvaćeno iz zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>

Popis slika

Slika 1: Primjer naloga za plaćanje (Izvor: (Minimax HR, 2021.).....	8
Slika 2: Primjer ispisa platne liste za redoviti rad sa svim doprinosima (Izvor: (Pantheon, 2021.).....	9
Slika 3 JOPPD obrazac stranica 1 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.).....	11
Slika 4: JOPPD obrazac stranica 2 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.).....	12
Slika 5: JOPPD obrazac stranica 3 (Izvor: (Porezna uprava, 2020.).....	13
Slika 6: Ilustracija procesa obračuna plaće (Izvor: autorova ilustracija u programu draw.io) .	21
Slika 7: Unos radnika u sustav Synesis 1/2	25
Slika 8: Unos radnika u sustav Synesis 2/2	26
Slika 9: Izrada obračunske liste Synesis 1/2.....	27
Slika 10: Izrada obračunske liste Synesis 2/2.....	28
Slika 11: Izrada IP1 obrasca Synesis (platne liste)	29
Slika 12: Izrada JOPPD obrasca Synesis	30
Slika 13: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 1/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.).....	30
Slika 14: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 3/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.).....	31
Slika 15: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 2/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.).....	31
Slika 16: Predaja JOPPD obrasca putem sustava e-porezna 4/4 (Izvor: (Porezna uprava, 2022.).....	32

Popis tablica

Tablica 1: Popis izmjena u općinama (Izvor: (RRif, 2021.))	19
Tablica 2: Popis izmjena u gradovima (Izvor: (RRif, 2021.))	19